

Datum
2020-09-07
Vår referens
Annica Eriksson
Utvecklingssekreterare
annica.eriksson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelse inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter STK-2020-438

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fattade beslut 200212 (§ 43) om att ge stadskontoret i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknads och socialförvaltningen analysera de bakomliggande orsakerna till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom nämndens verksamheter med anledning av arbetsmarknads- och socialnämndens växande underskott under 2019. Ärendet har skickats på remiss till arbetsmarknads- och socialnämnden. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar i stort de slutsatser som dras i utredningen och i remissvaret belyser nämnden områden som nämnden bedömer är av vikt och som kompletterar stadskontorets utredning. Utredningen ger inte en total bild över alla verksamheter inom arbetsmarknads- och socialnämnden. Utredningens styrgrupp beslutade under arbetets gång att avgränsa en första delrapport till att endast omfatta ekonomiskt bistånd.

För att hitta svaren på möjliga bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen har utredningen ställt samman ett antal hypoteser utifrån områdena ledning och styrning, arbetsmarknad, bostadsmarknad och befolkning. Jämförelser har gjorts med socioekonomiskt liknande kommuner i tidsserier fram till senast tillgängliga data, oftast 2018. Utredningen konstaterar att ingen av de uppsatta hypoteserna på egen hand förklarar de höga kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Utredningens resultat tillsammans med remissinstansens yttrande visar på brister men också att utvecklingsarbete pågår. Inom förvaltningen har under senare år utvecklingsinsatser initierats, vars resultat inte kan bedömas eller jämföras med andra socioekonomiskt liknande kommuner, utifrån tillgänglig statistik. Därutöver pekar utredningen på att förändringar i den västskånska näringslivsstrukturen kan ha lett till ökade svårigheter för personer med kort utbildning att finna arbete sett över tid, men att förändringarna inte förklarar varför personer med kort utbildning i de jämförelsekommuner som tillhör samma arbetsmarknadsregion, kommer i arbete i större utsträckning än i Malmö. Förslagen är att kommunstyrelsen godkänner rapporten och de åtgärder som föreslås, vilka baseras på vad som framkommit inom utredningens arbete samt arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner rapporten.
2. Kommunstyrelsen anmodar arbetsmarknads- och socialnämnden att vid ordinarie rapporteringstillfällen redovisa pågående utvecklingsarbete avseende arbetsmarknads- och

socialnämndens ledning och styrning, samt hur nämnden avser säkra kvalitet och uppföljning av de insatser som genomförs.

3. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inom arbetet med kommunfullmäktigemålen, utreda utmaningar på arbetsmarknaden och näringslivets struktur i Malmö, med fokus på förutsättningarna för utsatta grupper av Malmöbor komma i arbete. Ärendet återrapporteras i samband med Delårsrapporten 2021.
4. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att inleda dialog med MKB om antalet personer per rum som tillåts bo i bolagets lägenheter vid inflyttning, och återkomma till kommunstyrelsen med vad som framkommit inom denna dialog.
5. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppgift att ta fram en skrivelse som lyfter frågan om försörjningsansvaret, som underlag inför dialog med relevanta nationella aktörer.
6. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att analysera konstruktionen med separata ramar och resultatansvarsbefrielse för vissa av dem, med särskilt fokus på styrning och effektivitet. Denna analys redovisas i oktober 2020.
7. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att utveckla gemensamma modeller för att göra ekonomiska konsekvensanalyser, och återkomma till kommunstyrelsen under våren 2021 i detta ärende.
8. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att återkomma med en rapport som behandlar de resterande delarna i uppdraget ”Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter”. Ärendet återrapporteras i november 2020.

Beslutsunderlag

- Beslut KS 200212 § 43 med Särskilt yttrande (M)
- G-tjänsteskrivelse KSAU 200907 Bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet
- Bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter
- Arbetsmarknads- och socialnämndens beslut 200827 § 238 med Reservation (M), (SD) och (M+C) och Särskilt yttrande (SD) och (MP)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-09-07

Kommunstyrelsen 2020-09-09

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden.

Ärendet

Kommunstyrelsen fattade beslut 200212 (§ 43) om att ge stadskontoret i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknads och socialförvaltningen analysera de bakomliggande orsakerna till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom nämndens verksamheter med anledning av arbetsmarknads- och socialnämndens växande underskott under 2019. Uppdraget ska redovisas i form av en rapport som sammanställs av stadskontoret och skickas på remiss till arbetsmarknads- och socialnämnden. Stadskontorets rapport med remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden överlämnas till kommunstyrelsen senast i september månad 2020.

Utredningens styrgrupp beslutade under arbetets gång att avgränsa en första delrapport till att endast omfatta ekonomiskt bistånd. Resterande utredningar avseende budgetramarna hemlöshet och nämndens egna ram beräknas återrapporteras till kommunstyrelsen i november 2020.

Bakgrund

Stadskontoret har tillsammans med arbetsmarknads- och socialförvaltningen analyserat de möjliga bakomliggande orsakerna till kostnadsutveckling och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter. Uppdraget har genomförts genom analyser av nämndens verksamheter, av förutsättningar för nämndens verksamheter och genom jämförelser med socioekonomiskt liknande kommuner.

Utredningsarbetet har varit transparent och allt skrivet underlag, forskningsrapporter och skrivelser har redovisats löpande i digitalt mötes forum, tillgängligt för arbetsmarknads- och socialförvaltningen och stadskontoret.

Utredningen har valt att jämföra Malmö med socioekonomiskt liknande kommuner. Jämförelser med andra kommuner är intressanta eftersom kommunerna i grunden har samma uppdrag och följer samma lagstiftning. Där det finns skillnad i kostnader finns det därför anledning att reflektera över och analysera skillnader i bakomliggande faktorer och i vilken mån kommunen har rådighet över dessa. Exempelvis påverkar befolkningens ålderssammansättning, arbetslöshet, ohälsotal och bostadsmarknad förutsättningarna för att bedriva verksamheten och därmed även dess kostnader. Även kommunens styrning, prioritering mellan verksamheter, val av arbetsmetoder och ambitionsnivåer har betydelse.

Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelse

Rapporten *Bakomliggande orsaker till kostnadsutveckling och budgetavvikelse inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter* bifogas tjänsteskrivelsen i sin helhet. Nedan följer utredningens slutsatser och rekommendationer i korthet. Arbetsmarknads- och socialnämnden är en av Malmö stads största nämnder sett till totalt kommunbidrag som nämnden tilldelats av kommunfullmäktige. Ramen för ekonomiskt bistånd utgör knappt 30 procent av det totala kommunbidraget som arbetsmarknads- och socialnämnden tilldelats.

Utredningen konstaterar att Malmö var den kommun i riket som betalade ut mest i ekonomiskt bistånd per invånare 2018 samtidigt som Malmö var den av jämförelsekommunerna som har lägst kostnader för utredning och administration avseende ekonomiskt bistånd i förhållande till hur mycket som betalas ut. Malmö var också den kommun i riket där störst andel av de totala driftkostnaderna (4,5 procent) avsåg utbetalt ekonomiskt bistånd 2018. Detta är en avsevärt större andel än i socioekonomiskt liknande kommuner (2,5 procent i genomsnitt). Preliminära siffror för 2019 visar att Malmös andel ökar marginellt jämfört med 2018 medan den minskar något i övriga socioekonomiskt liknande kommuner.

För att hitta svaren på möjliga bakomliggande orsaker till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen har utredningen ställt samman ett antal hypoteser utifrån områdena ledning och styrning, arbetsmarknad, bostadsmarknad och befolkning.

Utredningen har särskilt undersökt om Malmös befolkning avviker på sätt som skulle kunna förklara nämndens kostnadsutveckling och budgetavvikelse. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tidigare genomfört en genomlysning av förvaltningens interna styrning, en genomlysning som föreliggande utredning tar hänsyn till i sin analys. Då ingen motsvarande

analys har gjorts av Malmös befolkningsstruktur har utredningen särskilt prioriterat detta område.

Jämförelserna har utgått från senast tillgängliga data, ofta från 2018. Där det har varit möjligt har utredningen hämtat statistik för 2019 och 2020. Utredningens bedömning är dock att jämförelseåren, 2018 och tidigare, är relevanta för att påvisa långsiktiga trender som påverkar arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter. Emellertid gör bristen på jämförbara data under senare år att effekter av nämndens utvecklingsinsatser under dessa år, inte går att analysera.

Utredningen kan konstatera att ingen av de uppsatta hypoteserna på egen hand förklarar de höga kostnaderna för ekonomiskt bistånd. De slutsatser utredningen kan dra är att det finns ett flertal bakomliggande faktorer som direkt eller indirekt påverkar kostnaderna.

Arbetsmarknads- och socialnämndens styrning och uppföljning utvecklas – och behöver utvecklas ytterligare

Arbetsmarknads- och socialnämnden startade sin verksamhet 2017 med budgetunderskott som övertogs från tidigare verksamhetsansvariga nämnder. Omorganisationen genomfördes för att skapa starka facknämnder med ansvar för hela staden, och där arbetsmarknads- och socialnämnden har ansvar för både försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser. Den politiska inriktningen har varit att med ett ökat fokus på förebyggande åtgärder och arbetsmarknadsinsatser minska kostnaderna för försörjningsstödet. Förväntningarna har avspeglat sig i att budgetramen för försörjningsstöd har sänkts under flera år.

Utredningen menar att uppdraget att minska kostnaderna för försörjningsstöd kan ha varit svårt att genomföra under en omorganisation, då i detta fall fem socialtjänstorganisationer med sina respektive normer och egna rutiner kring biståndsbedömning skulle jämkas samman till en organisation. Detta kan ha bidragit till att kostnaderna inte minskat som förväntat.

Utredningens slutsatser är att det pågår arbete för att förbättra styrning och kontroll i verksamheten och att arbetsmarknads- och socialnämnden behöver fortsätta utveckla kunskap om vad som driver kostnader inom verksamheterna. Genom ökad kunskap om vad som driver kostnadsutvecklingen kan också nämndens prognossäkerhet förbättras. För att veta om verksamheten gör ett tillräckligt bra arbete behöver arbetsmetoder och resultat ställas i relation till något annat. Utredningen föreslår att arbetsmarknads- och socialnämnden jämför sin effektivitet och kvalitet med andra socioekonomiskt liknande kommuner. Arbetsmarknads- och socialnämnden rapporterar delvis inte till Kolada när det gäller kvalitet och resultat. Utredningen har därför saknat underlag för att kunna jämföra Malmö med andra socioekonomiskt liknande kommuner när det gäller kvalitet och resultat av verksamhetens tjänster.

Det är inte möjligt för stadskontoret att i detta skede av förvaltningens arbete bedöma effekterna av de åtgärder som vidtagits hittills. Stadskontoret ser ett behov av att förvaltningens utvecklingsarbete dokumenteras, följs upp och utvärderas framöver. Stadskontoret ser det som önskvärt att förvaltningen beaktar de synpunkter som lämnas ovan i sitt fortsatta utvecklingsarbete.

Malmö har högst hyreskostnader av jämförelsekommunerna

Hyreskostnaderna i Malmö är högst bland de socioekonomiskt jämförbara kommunerna. Utbudet av hyresrätter till rimliga hyror för hushåll med låga inkomster är av särskild betydelse för arbetsmarknads- och socialnämndens målgrupper, då dessa grupper i stor utsträckning saknar ekonomisk möjlighet att efterfråga andra typer av bostäder. Utredningen konstaterar att bostadsmarknaden i Malmö driver kostnaderna för arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter på så sätt att boendekostnader utgör en stor del kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Allmännyttan i olika kommuner tillåter olika många personer per rum vid inflyttning. Malmö och Landskrona tillåter två personer färre per lägenhet jämfört med Göteborg, Eskilstuna och Södertälje. Detta kan innebära att större hushåll i Malmö bor i större lägenheter och därför får högre boendekostnader, än i jämförelsekommunerna (bortsett från i Landskrona), vilket ökar kostnaderna för försörjningsstöd. Samtidigt ska det noteras att det minskar de problem och risker som följer på trångboddhet.

Bostadssituationen i Malmö gör att människor som är särskilt utsatta riskerar att hamna hos socialtjänsten. En obalanserad bostadsmarknad medför högre kostnader för Malmö stad. Stadskontoret ser ett behov av att arbetsmarknads- och socialnämndens utvecklar sin styrning och uppföljning av kostnadsdrivande beslut, i detta fallet boendekostnader över norm.

Befolkningsstruktur och arbetsmarknad utgör en del av, men inte hela, förklaringen till de höga kostnaderna

Malmös kostnad för ekonomiskt bistånd är större och ökar mer till följd av större och ökande utbetalningar per hushåll och år än till följd av ökning av antal mottagare. Att skillnaden mellan Malmö och de socioekonomiskt liknande kommunerna ökar beror i första hand på att andelen i befolkningen som erhåller ekonomiskt bistånd har minskat snabbare i dessa andra kommuner än i Malmö. Malmös större utbetalningar per hushåll och år beror till viss del på att hushållen i genomsnitt får bistånd under längre tid jämfört med i andra kommuner.

Malmö skiljer sig från de socioekonomiskt liknande kommunerna på fyra sätt. För det första har Malmö en stor och snabbt växande andel invånare i arbetsför ålder. För det andra är andelen utrikes födda något större i Malmö än i övriga jämförelsekommuner, undantaget Södertälje. För det tredje är andelen högutbildade stor, både bland inrikes och utrikes födda. Slutligen är Malmö en stad där en stor andel av befolkningen inte förvärvsarbetar och där andelen med ekonomiskt bistånd är stor i många grupper.

Att förhållandevis stora andelar av Malmös befolkning är i arbetsför ålder (20-64 år) och/eller utrikes födda kan bidra till stadens höga kostnader för ekonomiskt bistånd. Anledningen är att det är vanligare för personer i dessa grupper att få ekonomiskt bistånd. Det innebär att lika stora genomsnittliga kostnader för ekonomiskt bistånd inom dessa grupper leder till högre kostnader per invånare.

I Malmö bor en fjärdedel av länets befolkning (16-64 år) och i staden finns nästan en tredjedel av länets jobb. Samtidigt är Malmös arbetslöshet relativt hög jämfört med de socioekonomiskt liknande kommunerna. Skillnaden drivs av en högre arbetslöshet bland utrikes födda med låg utbildningsnivå; en grupp som inte utgör en större del av befolkningen, men vars ställning på arbetsmarknaden är svagare i Malmö än i övriga kommuner. Liknande mönster kan ses i befolkningens utbildningsstruktur. Samtidigt som Malmös befolkning består av en större andel

högutbildade personer, har en mindre andel Malmöbor fullständiga grundskole- och gymnasiebetyg än i övriga skånska jämförelsekommuner. Sammantaget tecknas bilden av en stad med större skillnader i utbildning och arbetsmarknadsutfall än i de socioekonomiskt jämförbara kommunerna; en stad där majoriteten har goda förutsättningar och utfall, men där den del av befolkningen som har svagast ställning klarar sig sämre. Det behöver analyseras vidare varför arbetslösheten bland personer med kort utbildning är högre i Malmö än i de jämförelsekommuner som tillhör samma arbetsmarknadsregion.

Samtidigt som svårigheter på arbetsmarknaden kan orsaka större behov av ekonomiskt bistånd kan det inte uteslutas att arbetssätt i nämndens verksamheter och Arbetsförmedlingens verksamhet bidrar till att färre personer kommer i arbete. Bägge dessa faktorer skulle kunna utgöra delförklaringar till den stora andel som mottar ekonomiskt bistånd, men detta behöver utredas vidare.

Samtidigt som yttre förklaringsfaktorer kan urskiljas, bedömer utredningen att de inte utgör hela förklaringen till Malmös höga kostnader för ekonomiskt bistånd. En stor andel av Malmös befolkning tillhör de åldersgrupper som i störst uträkning mottar ekonomiskt bistånd – men samtidigt mottar en stor andel i samtliga åldersgrupper ekonomiskt bistånd. Relativt många Malmöbor saknar fullständiga grundskole- och gymnasiebetyg och kan därmed ha svårt att etablera sig på arbetsmarknaden – men samtidigt har Malmö en stor andel biståndsmottagare på samtliga utbildningsnivåer, i jämförelse med andra kommuner. Dessutom har en stor andel av Malmöbefolkningen en hög utbildningsnivå. Detta torde minska behovet av ekonomiskt bistånd, men andelen högutbildade med ekonomiskt bistånd är lägre i samtliga (skånska) jämförelsekommuner än i Malmö, bland högutbildade. Malmö har många utrikes födda – men samtidigt är andelen biståndsmottagare relativt stor även bland inrikes födda. Inte heller hushållsstrukturen bland biståndsmottagare förklarar kostnadsavvikelsen – andelen stora hushåll bland biståndsmottagare är inte större i Malmö än i de (skånska) jämförelsekommunerna.

Stadskontoret bedömer att Malmös befolkningsstruktur till viss del kan förklara de högre kostnaderna för ekonomiskt bistånd i staden jämfört med i andra kommuner, men att kostnaderna i huvudsak drivs av andra faktorer. Att Malmö skulle vara en unik stad vad gäller befolkningen har svagt stöd i data.

Ekonomiskt bistånd och statliga ersättningar till enskilda

En stor andel av de hushåll som är berättigade till ekonomiskt bistånd har inga eller otillräckliga ersättningar från statliga myndigheter. Utredningen visar att Malmö, jämfört med övriga socioekonomiskt liknande kommuner, har en relativt låg andel förvärvsarbetande vilket med all sannolikhet ger konsekvenser för det ekonomiska biståndet. Eftersom Malmö har en lägre förvärvsfrekvens jämfört med de socioekonomiskt liknande kommunerna finns det sannolikt fler personer som inte har tjänat in sin sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och därför hamnar i de lägre ersättningsnivåerna. En lägre ersättningsnivå leder till att mer betalas ut i kompletterande försörjningsstöd. Samtidigt menar utredningen att utmaningarna med otillräckliga statliga ersättningar påverkar alla Sveriges kommuner, inte bara Malmö. Att statliga ersättningar inte räcker till kan förklara höga kostnader för kommunalt bistånd generellt, men endast delvis att Malmö har högre kostnader för ekonomiskt bistånd än andra kommuner.

Stadskontoret konstaterar att staten har trätt tillbaka och lämnat ett större försörjningsansvar till kommunerna. Detta ökade försörjningsansvar belastar alla kommuner, men Malmö drabbas

troligen hårdare eftersom förvärvsfrekvens är lägre än i andra socioekonomiskt liknande kommuner. Stadskontoret ser ett behov av även fortsättningsvis lyfta frågan om försörjningsansvaret i dialog med relevanta nationella aktörer.

Den kommunövergripande styrningen kommer att analyseras vidare

Styrningen av nämnden kan uppfattas som motsägelsefull mot bakgrund av att nämndens ekonomiska ramar är delade i separata delar. Å ena sidan har nämnden ansvar för att bedriva en välfungerande och effektiv verksamhet inom alla sina ramar. Å andra sidan har nämnden inte ansvar för de ekonomiska konsekvenserna som uppstår för utbetalning av ekonomiskt bistånd. Det innebär att de ekonomiska villkoren skiljer sig åt för olika delar i nämndens uppdrag, eftersom arbetsmarknads- och socialnämnden har fullt kostnadsansvar för arbetet som ska förebygga behov av ekonomiskt bistånd.

Ett ytterligare område som skulle kunna utvecklas i kommunen är arbetet med ekonomiska konsekvensanalyser i beslutsunderlag. I dagsläget saknas gemensamma modeller och förhållningssätt inom kommunen för den typen av analyser och det varierar därför i vilken utsträckning samt hur de görs i samband med beslut, vilket kan leda till beslut som ger kostnadsdrivande konsekvenser.

Stadskontoret kommer att återkomma till analys av konstruktionen med separata ramar och resultatansvarsbefrielse för vissa av dem, med särskilt fokus på styrning och effektivitet. Vidare ser stadskontoret ett behov av att gemensamma modeller för att göra ekonomiska konsekvensanalyser utvecklas och att ansvaret att göra sådana analyser i samband med beslut förtydligas.

Remissinstansens yttrande

Utredningen har skickats till arbetsmarknads- och socialnämnden för yttrande. I arbetsmarknads- och socialnämndens protokollsutdrag (200827) anmodar arbetsmarknads- och socialnämnden kommunstyrelsen att, i samband med behandlingen av ärendet, inleda en dialog med MKB i syfte att se över MKB:s regler i syfte att öka antalet personer per rum som tillåts bo i bolagets lägenheter utifrån en barnkonsekvensanalys. Yttrande och protokollet bifogas i sin helhet till ärendet. Nedan följer en kort sammanfattning av yttrandet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar den rapport som stadskontoret har skickat på remiss. Arbetsmarknads- och socialnämnden delar i stort de slutsatser som dras i utredningen.

Nämndens och förvaltningens utvecklingsarbete

Nämnden och förvaltningen har, sedan de bildades i maj 2017, satt igång ett omfattande utvecklingsarbete, bland annat via ny organisering av förvaltningen, fokus på ekonomistyrningsfrågor samt mer specifikt inom området arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd utifrån nämndens och förvaltningens uppdrag. Förvaltningen har sedan 2017 arbetat aktivt med att utveckla ett mer likvärdigt arbetssätt, styrning och kontroll inom ekonomiskt bistånd och kommer att fortsätta med detta arbete under 2020 och framåt.

Påverkansfaktorer i omvärlden

En stor befolkningstillväxt och en ökning av antalet invånare som behöver stöd och hjälp innebär utmaningar för kapaciteten inom verksamheter som vuxenutbildning,

Arbetsförmedlingen och socialtjänst. Sysselsättningsnivån och arbetslösheten i Malmö påverkar antalet hushåll som har behov att ansöka om ekonomiskt bistånd. En kombination av fler arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden, en lägre sysselsättningsgrad och förändrad näringslivsstruktur har lett till stora utmaningar på Malmös arbetsmarknad.

Samarbeten i staden

Nämnden vill också betona vikten av att staden fortsätter att satsa på utbildning för att öka antalet barn som blir behöriga till gymnasiet, fullföljer gymnasiet och väljer att fortsätta studera efteråt. Ett nära samarbete mellan skolnämnderna, kommunstyrelsen och arbetsmarknads- och socialnämnden kommer att fortsätta och bedöms vara nödvändigt med målsättningen att göra gemensamma analyser och prioriteringar framåt.

Specifika förtydliganden

“Arbetsmarknads- och socialnämnden rapporterar delvis inte till Kolada när det gäller kvalitet och resultat”

o Förvaltningen har genomfört ett statistikuppdrag där inrapportering till Kolada identifieras som ett förbättringsområde. Detta ska åtgärdas och rapportering av återaktualiseringar är särskilt prioriterat.

o Förvaltningen rapporterar inte in statistik kring återaktualiseringar och väntetider. Inrapportering av återaktualiseringar är prioriterat men kommer inte att vara tillräckligt för att utvärdera om ASF har en effektiv verksamhet och för att kunna jämföra kvalitet och resultat med andra kommuner.

“Arbetsmarknads- och socialnämnden har, i jämförelse med Göteborg och Södertälje, en mer långtgående delegation för beslut utöver kommunens skyldigheter”

o Det pågår en översyn av delegationsordningen i förvaltningen som ska redovisas till nämnden under hösten 2020.

“Malmö har under senare år varit den av jämförelsekommunerna som haft lägst kostnad för utredning och administration avseende ekonomiskt bistånd i förhållande till hur mycket som betalats ut”

o Nämnden bedömer att arbetsbelastningen inom verksamheterna för ekonomiskt bistånd är rimlig och att det finns goda förutsättningar för socialsekreterarna att arbeta med det nya förstärkta arbetssättet där de träffar och arbetar mer aktivt med brukarna. Digitalisering av ansökan om ekonomiskt bistånd leder till mindre administrativt arbete för socialsekreterarna och frigör tid till socialt arbete.

Miljöpartiet, särskilt yttrande.

Moderaterna och Centerpartiet, särskilt yttrande.

Sverigedemokraterna, särskilt yttrande.

Vänsterpartiet, skriftlig reservation.

Stadskontorets bedömning

Utredningens resultat tillsammans med remissinstansen yttrande visar på brister men också att utvecklingsarbete pågår. Stadskontoret bedömer att nämnden vid ordinarie rapporteringstillfällen bör redovisa det pågående utvecklingsarbetet avseende ledning och styrning, och säkra kvalitet och uppföljning av de insatser som genomförs.

Utredningen framför att förändringar i den västskånska näringslivsstrukturen kan ha lett till ökade svårigheter för personer med kort utbildning att finna arbete sett över tid, men visar också

att dessa förändringar inte förklarar varför personer med kort utbildning i de jämförelsekommuner som tillhör samma arbetsmarknadsregion, kommer i arbete i större utsträckning än i Malmö. Orsakerna till denna utveckling behöver analyseras vidare och stadskontoret bedömer att arbetsmarknadens utmaningar och näringslivets struktur i Malmö bör utredas inom arbetet med kommunfullmäktigemålen, med fokus på förutsättningarna för utsatta grupper av Malmöbor att komma i arbete.

Stadskontoret bedömer vidare att en dialog med MKB bör inledas kring reglerna för antalet personer per rum som tillåts bo i bolagets lägenheter.

Stadskontorets föreslår slutligen att en slutrapport om Bakomliggande orsaker till arbetsmarknads- och socialnämnden och kostnadsutveckling och budgetavvikelsen inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter, återspeglar i november 2020.

Ansvariga

Heléne Norberg Avdelningschef

Daniel Olsson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör